Харків: ХНУРЕ, 2025. Т. 9. С. 34–35. URL: https://openarchive.nure.ua/entities/publication/88081703-43f4-440b-a7c1-39145df655ba

УДК 027.01

Олександр Борщ, старший викладач,
Анна Шметелюк, здобувачка вищої освіти
Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ І МЕДІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Анотація. У тезах розглянуто роль штучного інтелекту (ШІ) в умовах розвитку інформаційного суспільства, його вплив на медіа, журналістику та комунікаційні процеси. Проаналізовано основні напрями застосування ШІ, а також окреслено ключові переваги та ризики його використання в інформаційній сфері.

Ключові слова: комунікація, інформаційне суспільство, штучний інтелект, цифровізація, автоматизація, інформаційні технології, інформаційна безпека.

Актуальність теми. Сучасний етап розвитку цифрової цивілізації характеризується стрімким впровадженням технологій штучного інтелекту (ШІ) у всі сфери суспільного життя. Особливо помітні ці зміни в інформаційній діяльності, де штучний інтелект стає інструментом автоматизації збору, обробки та поширення інформації. Це зумовлює необхідність переосмислення ролі журналіста, медіа та комунікаційних інституцій.

Метою є аналіз впливу штучного інтелекту на інформаційне суспільство та визначення основних тенденцій його інтеграції у сферу медіа і комунікацій.

Штучний інтелект сьогодні активно використовується у таких напрямах інформаційної діяльності:

– автоматизація створення контенту – алгоритми здатні генерувати новинні тексти, фінансові звіти, спортивні огляди та інші стандартизовані матеріали. Це значно пришвидшує роботу редакцій і зменшує витрати часу на підготовку матеріалів;

– аналіз великих масивів даних (Big Data) – медіаорганізації використовують ШІ для виявлення трендів, аналізу поведінки аудиторії та персоналізації контенту;

– модерація контенту в соціальних мережах – алгоритми сприяють виявленню фейків, мови ворожнечі та небезпечного контенту, що дуже важливо в умовах інформаційних війн та кіберзагроз;

– персоналізація інформаційного простору – користувачі отримують контент відповідно до своїх інтересів, що підвищує залученість аудиторії, але водночас створює ризик «інформаційних бульбашок».

Важливим складником є вплив ШІ на журналістику. З одного боку, технології полегшують рутинні процеси, з іншого – ставлять питання щодо етичності, авторства та достовірності інформації. Використання автоматично згенерованих матеріалів може призводити до поширення неточностей або маніпулятивного контенту, якщо відсутній належний редакційний контроль.

Виділимо переваги впровадження штучного інтелекту:

– підвищення швидкості обробки інформації;
– оптимізація роботи медіаорганізацій;
– покращення аналітичних можливостей;
– доступність персоналізованого контенту для користувачів.

Під час розвитку ШІ виникають також ризики та виклики, які супроводжуються низкою проблем:

– загроза поширення дезінформації;
– зменшення ролі журналіста як автора;
– етичні проблеми використання автоматизованого контенту;
– ризик втрати прозорості інформаційних процесів;
– можливість маніпуляції громадською думкою через алгоритми.

Особливої уваги потребує питання інформаційної безпеки, адже штучний інтелект може бути використаний як інструмент як для захисту, так і для атак у цифровому середовищі.

У висновках можна додати, що штучний інтелект є одним із ключових факторів трансформації інформаційного суспільства. Його вплив на медіа та комунікаційні процеси є багатовекторним: він одночасно підвищує ефективність інформаційної діяльності та створює нові етичні й соціальні виклики. Подальший розвиток цієї сфери потребує балансу між технологічним прогресом і збереженням професійних стандартів журналістики, а також впровадження ефективного регулювання використання ШІ.

Список використаних джерел

1. Castells M. The Rise of the Network Society. Oxford: Wiley-Blackwell, 2010.
2. UNESCO. Artificial Intelligence and the Media: Policy Guidelines. Paris, 2023.
3. EU High-Level Expert Group on AI. Ethics Guidelines for Trustworthy AI. Brussels, 2019.
4. Про інформацію: Закон України. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12
5. Artificial Intelligence in Society. *OECD.* Paris: OECD Publishing, 2022.
6. McKinsey Global Institute. The Age of AI and Automation. New York, 2021.